EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.9.2025
COM(2025) 557 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Shrnutí souhrnné zprávy o provádění nařízení (EU) č. 649/2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek v období 2020–2022

{SWD(2025) 278 final}

Použité zkratky

agentura	Evropská agentura pro chemické látky (ECHA)
BPR	nařízení o biocidních přípravcích
CLP	nařízení o klasifikaci, označování a balení
KN	kombinovaná nomenklatura
CUS	statistické číslo celní unie
DNA	určený vnitrostátní orgán
ECHA	Evropská agentura pro chemické látky
ePIC	softwarová aplikace pro provádění nařízení (EU) č. 649/2012
EU	Evropská unie
FRA	konečné regulační opatření
IT	informační technologie
NEA	vnitrostátní orgán odpovědný za prosazování
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
Úř. věst.	Úřední věstník Evropské unie
PIC	předchozí souhlas
POP	perzistentní organická znečišťující látka
PPPR	nařízení o přípravcích na ochranu rostlin
REACH	nařízení o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek
RIN	referenční identifikační číslo
BL	bezpečnostní list

1 ÚVOD

1.1 Nařízení o předchozím souhlasu (PIC)

Nařízení (EU) č. 649/2012[1] (dále jen „nařízení PIC“) provádí Rotterdamskou úmluvu o postupu předchozího souhlasu (PIC) pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu. Cílem nařízení je podporovat sdílenou odpovědnost a spolupráci v mezinárodní přepravě nebezpečných chemických látek a chránit zdraví člověka a životního prostředí před potenciálním narušením, a to usnadněním výměny informací o vlastnostech nebezpečných chemických látek, zavedením rozhodovacího procesu v rámci EU o dovozu a vývozu těchto chemických látek a rozšiřováním rozhodnutí stranám úmluvy a jiným zemím.

Nařízení PIC se vztahuje na chemické látky uvedené v příloze III Rotterdamské úmluvy a na průmyslové chemické látky (pro profesionální použití a pro použití spotřebiteli) a pesticidy (včetně biocidů), které jsou právními předpisy EU zakázány nebo přísně omezeny z důvodů ochrany zdraví nebo životního prostředí. Jde nad rámec požadavků úmluvy, protože se vztahuje na vývoz do všech zemí a vyžaduje souhlas dovážející země pro mnohem více chemických látek, než je uvedeno v úmluvě. Kromě toho se vývozní požadavky vztahují i na některé směsi obsahující chemické látky uvedené na seznamu.

Podle nařízení PIC podléhá vývoz různým požadavkům v závislosti na uvedení chemických látek v příloze I: chemické látky uvedené v části 1 přílohy I podléhají oznámení o vývozu zasílanému dovážející zemi, zatímco chemické látky uvedené v částech 2 a 3 přílohy I podléhají oznámení o vývozu a výslovnému souhlasu dovážející země, pokud se na ně nevztahuje postup PIC podle úmluvy a nejsou vyváženy do strany úmluvy, která poskytla kladnou odpověď o dovozu. Tyto povinnosti se vztahují i na směsi obsahující látky uvedené v příloze I nařízení v koncentraci, v jejímž důsledku se uplatňují povinnosti označování podle nařízení (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení (CLP) [2], a na určité výrobky.

Nařízení PIC ukládá povinnosti rovněž Komisi, která podle něj musí oznámit sekretariátu úmluvy konečné regulační opatření týkající se chemických látek, jež jsou zakázány nebo přísně omezeny v jedné z kategorií použití podle úmluvy (průmyslové chemické látky nebo pesticidy) a jsou uvedeny v části 2 přílohy I nařízení PIC. Tento proces je znám jako oznámení konečného regulačního opatření a je základem pro zařazení chemických látek do přílohy III úmluvy.

U chemických látek, jež jsou uvedeny v části 3 přílohy I (která odpovídá příloze III úmluvy), vypracuje Komise jménem EU a na základě zmocnění v nařízení PIC rozhodnutí o dovozu, v němž stanoví, zda a za jakých podmínek lze chemickou látku dovézt do EU. Toto rozhodnutí se zasílá sekretariátu úmluvy.

1.2 Podávání zpráv

Podle článku 22 nařízení PIC musí Komise každé tři roky podat zprávu o provádění činností podle tohoto nařízení a vypracovat souhrnnou zprávu, jež zahrnuje:

- informace předložené členskými státy podle čl. 22 odst. 1 o fungování postupů stanovených v tomto nařízení, včetně celních kontrol, protiprávních jednání, sankcí a nápravných opatření,

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 649/2012 ze dne 4. července 2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 60) https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/649/oj.

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. L 353, 31.12.2008, s. 1) https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj.

- informace předložené agenturou podle čl. 22 odst. 1 o fungování postupů podle tohoto nařízení.

Toto třetí podávání zpráv se týká období 2020–2022. Online dotazník pro podávání zpráv byl členským státům zpřístupněn dne 28. března 2024 a lhůta pro jeho vyplnění byla stanovena do 10. května 2024. Všechny zprávy byly předloženy do 28. června 2024. Agentura zveřejnila svou zprávu o fungování postupů podle nařízení PIC za období 2020–2022 [3] v říjnu 2023.

Tato zpráva představuje shrnutí souhrnné zprávy, jež podává přehled o provádění nařízení PIC v období 2020–2022.

2 SPRÁVA NAŘÍZENÍ PIC

2.1 Komise, agentura a určené vnitrostátní orgány se domnívají, že koordinace jejich činností provádějících nařízení PIC je stále účinná.

Na vnitrostátní úrovni je každým členským státem určen vnitrostátní orgán, který vykonává správní funkce stanovené nařízením PIC. Stejně jako v předchozím sledovaném období považovaly členské státy koordinaci mezi určenými vnitrostátními orgány a Komisí a mezi určenými vnitrostátními orgány a agenturou za uspokojivou.

Komise se domnívala, že spolupráce s určenými vnitrostátními orgány a agenturou byla uspokojivá, a to jak pokud jde o pravidelné výměny během sledovaného období, tak pokud jde o jednání na zasedáních určených vnitrostátních orgánů pro PIC, které se konají dvakrát ročně.

Agentura uvedla, že její spolupráce s určenými vnitrostátními orgány byla stále dobrá, že koordinace s Komisí byla celkově uspokojivá a že došlo ke zlepšení předvídatelnosti a plánování práce.

2.2 Nedostatek zdrojů ohrožuje účinné provádění a brání zlepšování a prosazování.

Zdroje vyčleněné na provádění nařízení PIC Komisí a agenturou ECHA zůstaly na podobné úrovni jako v předchozím sledovaném období.

Počet oznámení o vývozu zpracovaných agenturou během sledovaného období poklesl. Celková pracovní zátěž týmu agentury pro PIC spojená se zpracováním však zůstala vysoká, neboť narostlo množství dalších úkolů v rámci zpracování a souvisejících se zpracováním, včetně výrazného nárůstu počtu žádostí o technickou/regulační podporu.

Vzhledem k vysokému a stále rostoucímu počtu podání agentura dále vynakládala lidské a finanční zdroje na správu a zlepšování aplikace ePIC, což byl častý požadavek určených vnitrostátních orgánů, a na své procesy a způsoby práce v rámci provádění nařízení PIC.

Určené vnitrostátní orgány pro PIC uvedly, že zdroje vyčleněné na provádění nařízení PIC se pohybují v rozmezí od 0,05 do 3,25 ekvivalentu plného pracovního úvazku. Počet členských států, které uvedly, že jejich vnitrostátní orgány odpovědné za prosazování mají dostatečné zdroje k plnění svých povinností podle nařízení PIC, se z patnácti v předchozím a osmnácti v prvním sledovaném období snížil na dvanáct. Obdobně deset členských států (ve srovnání s osmi v předchozím a sedmi v prvním sledovaném období) uvedlo, že dostatečné zdroje nemají.

[3] ECHA (2023), Zpráva o fungování nařízení o postupu předchozího souhlasu (PIC). ECHA-23-R-11-EN,https://echa.europa.eu/documents/10162/18272234/report_pic_art_22_2023_en.pdf.

3 AKTUALIZACE PŘÍLOH I A V NAŘÍZENÍ PIC

3.1 Aktualizace přílohy I

Podle článku 23 musí Komise nejméně jednou ročně přezkoumat seznam chemických látek v příloze I na základě vývoje právních předpisů EU – především nařízení o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) [4], nařízení o biocidních přípravcích (BPR) [5] a nařízení o přípravcích na ochranu rostlin (PPPR) [6] – a podle úmluvy. Přílohy nařízení PIC jsou pozměňovány akty v přenesené pravomoci, které přijímá Komise.

Během sledovaného období bylo do přílohy I doplněno 48 látek, z nichž 44 bylo zařazeno do částí 1 a 2 přílohy I. Z toho bylo 35 látek zařazeno z důvodu jejich zákazu podle nařízení PPPR, jedna látka z důvodu neschválení pro použití v biocidních přípravcích podle nařízení BPR, šest látek z důvodu omezení podle nařízení REACH (tři pro použití veřejností, tři pro profesionální použití) a dvě látky z důvodu omezení podle nařízení o perzistentních organických znečišťujících látkách (POP). Čtyři látky byly přidány do části 3 přílohy I na základě jejich zahrnutí do přílohy III úmluvy. Kromě toho byly aktualizovány kódy kombinované nomenklatury EU, uvedené v příloze I nařízení PIC.

Podle článku 11 nařízení PIC musí Komise písemně oznámit sekretariátu úmluvy chemické látky uvedené v části 2 přílohy I, které splňují podmínky pro oznámení v rámci PIC. Ve sledovaném období bylo sekretariátu předloženo 31 oznámení konečného regulačního opatření.

3.2 Aktualizace přílohy V

Důvodem pro změny části 1 přílohy V nařízení PIC (chemické látky podléhající zákazu vývozu) je zařazení látky do přílohy I nařízení o POP [7]. Během sledovaného období bylo do části 1 přílohy V doplněno pět látek.

V části 2 přílohy V nařízení PIC jsou uvedeny chemické látky podléhající zákazu vývozu jiné než POP. Během sledovaného období byly do části 2 doplněny některé směsi obsahující rtuť nebo sloučeniny rtuti a některé výrobky s přídavkem rtuti.

4 UPLATŇOVÁNÍ NAŘÍZENÍ PIC

4.1 Osvětové činnosti určených vnitrostátních orgánů a agentury a jejich podpora poskytovaná vývozcům a dovozcům se dále zlepšovaly, čímž se posílilo dodržování nařízení.

Celkem 24 členských států uvedlo, že prováděly osvětová a informační opatření, zejména poskytovaly informace online. Téměř všechny členské státy, které tato opatření prováděly, se domnívaly, že to vedlo k lepšímu dodržování nařízení ze strany vývozců a dovozců.

Agentura nadále poskytovala informace a podporu vývozcům a dovozcům prostřednictvím svých internetových stránek, týdenních elektronických zpravodajů, bulletinu, sociálních médií, interních zpráv v aplikaci ePIC a asistenční služby. Zlepšila také použitelnost stránek aplikace ePIC [8].

---

[4] Nařízení (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.

[5] Nařízení (EU) č. 528/2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání, http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

[6] Nařízení (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh, http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj.

[7] Nařízení (EU) 2019/1021 o perzistentních organických znečišťujících látkách, Úř. věst. L 169, 25.6.2019, s. 45, http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj.

[8] https://echa.europa.eu/support/dossier-submission-tools/epic.

Mezi další činnosti agentury patřily osvětové kampaně pro vývozce, pořádání různých informačních akcí a zveřejňování pokynů k vystoupení Spojeného království z EU a k protokolu o Severním Irsku s cílem informovat společnosti o jejich povinnostech podle nařízení PIC po brexitu [9].

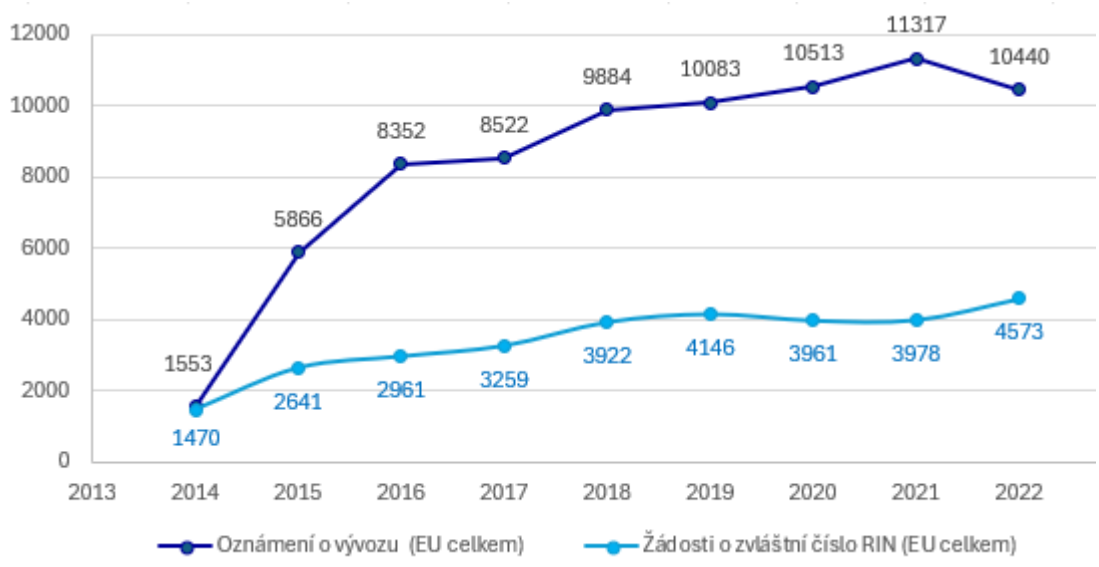
4.2 Nárůst počtu oznámení o vývozu vyřizovaných určenými vnitrostátními orgány a agenturou ECHA se zastavil a počet oznámení zpracovávaných jednotlivými členskými státy se nadále značně různí.

Oznámení o vývozu je nástroj, jehož prostřednictvím si země vyměňují informace o zakázaných nebo přísně omezených chemických látkách. Vývozci se sídlem v EU, kteří mají v úmyslu vyvézt chemickou látku uvedenou v části 1 přílohy I nařízení, musí předložit oznámení o vývozu svému určenému vnitrostátnímu orgánu. Poté, co určený vnitrostátní orgán oznámení zkontroluje a přijme, předá ho agentuře, která ho ověří a zašle určenému vnitrostátnímu orgánu dovážející země. Pokud agentura neobdrží potvrzení o přijetí, zašle oznámení znovu.

Celý postup se provádí prostřednictvím aplikace ePIC a vývozci musí využít poskytnutou šablonu oznámení. U určitého vývozu, který je z působnosti nařízení PIC nebo z požadavku na oznámení o vývozu vyňat, musí vývozci požádat svůj určený vnitrostátní orgán o zvláštní referenční identifikační číslo (RIN) a toto číslo použít v celním prohlášení, aby se usnadnilo celní řízení.

Počet oznámení o vývozu a žádostí o zvláštní referenční identifikační číslo se od roku 2014 do roku 2019 neustále zvyšoval, ale v tomto sledovaném období vykazoval známky ustálení (Figure 1).

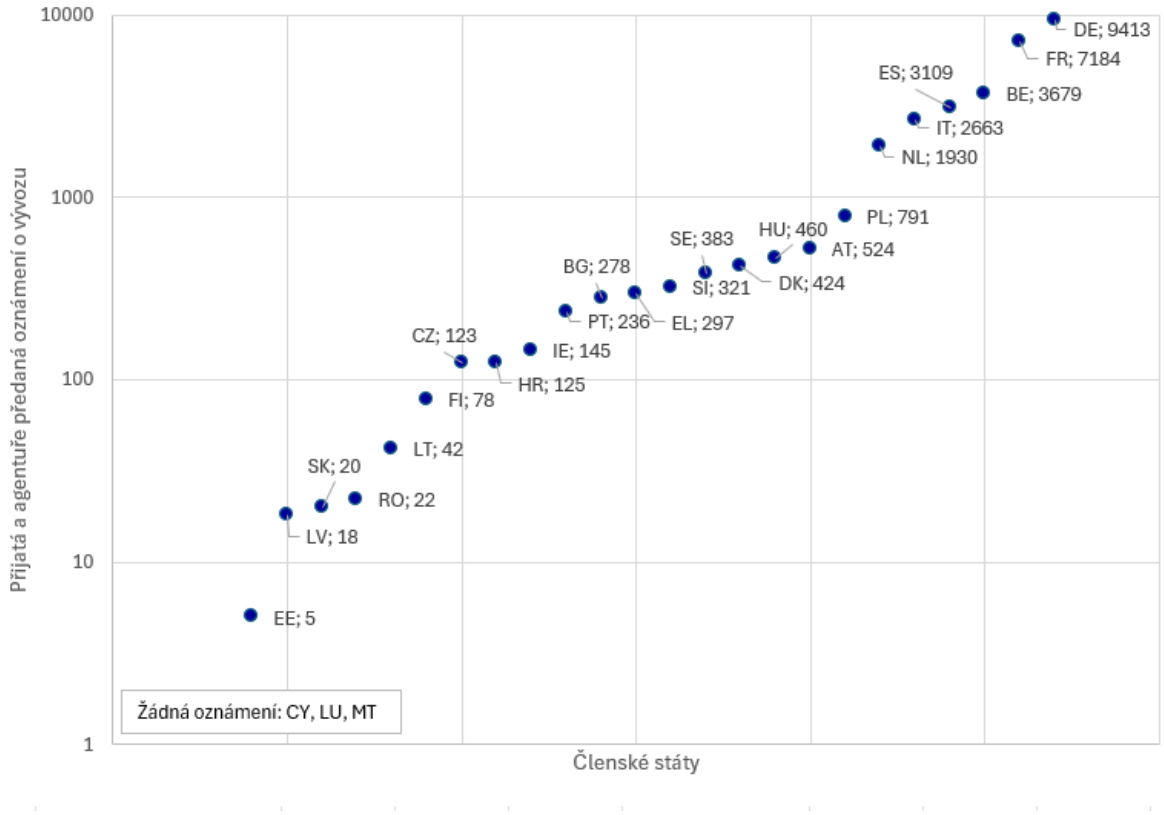
Graf 1. Celkový počet a) oznámení o vývozu přijatých určenými vnitrostátními orgány a předaných agentuře a b) žádostí o zvláštní referenční identifikační číslo přijatých určenými vnitrostátními orgány za rok

Stejně jako v minulosti se počet oznámení o vývozu zpracovaných jednotlivými členskými státy značně různil (Figure 2).

[9] https://echa.europa.eu/advice-to-companies-q-as/pic (brexit) a https://echa.europa.eu/advice-to-companies-q-as/northern-ireland.

Graf 2. Celkový počet oznámení o vývozu přijatých určenými vnitrostátními orgány a předaných agentuře ve sledovaném období

V tomto sledovaném období zpracovalo 21 členských států více oznámení o vývozu než v předchozím období. Největší nárůst počtu zpracovaných oznámení zaznamenala Belgie (+ 1 660), následovaná Nizozemskem (+ 901), Německem (+ 768) a Španělskem (+ 726).

Také počet žádostí o zvláštní referenční identifikační číslo zpracovaných členskými státy byl značně rozdílný. Nejvíce žádostí bylo stále přijímáno v Německu, Belgii a Francii.

4.3 Počet formulářů oznámení o vývozu, které je třeba z důvodu nesprávného vyplnění předložit znovu, se snížil, ale stále zůstává vysoký.

Ve sledovaném období členské státy požádaly o opětovné předložení 3 010 oznámení o vývozu, zatímco v předchozím období bylo těchto oznámení 5 889 a v období před ním 2 904. Hlavními důvody bylo nesplnění požadavků na informace a problémy s bezpečnostním listem přikládaným k oznámení o vývozu.

Agentura si ve sledovaném období vyžádala opětovné předložení 1 760 oznámení o vývozu, což je méně než 2 758 v předchozím období. Podobný trend byl zaznamenán u opětovných předložení, jež si vyžádaly určené vnitrostátní orgány.

Ve sledovaném období členské státy zamítly 738 oznámení o vývozu, což je více než 544 v předchozím období. Určené vnitrostátní orgány uvádějí, že vývozci měli potíže především s dostupností kódů kombinované nomenklatury (KN) nebo statistického čísla celní unie (CUS) a s informacemi bezprostředně souvisejícími s vývozem (například kontaktními údaji dovozce), kde došlo jen k malému nebo nedošlo k žádnému zlepšení, a se zamýšleným použitím chemické látky v dovážející zemi, kde došlo k výraznému zlepšení.

Podstatné zlepšení bylo zaznamenáno také u uváděných potíží spojených se shrnutím a důvody konečného regulačního opatření, datem jeho vstupu v platnost a informováním o konečném regulačním opatření přijatém EU.

4.4 Počet oznámení o vývozu ze zemí mimo EU se zvýšil.

Podle článku 9 musí agentura oznámení o vývozu, která obdrží ze zemí mimo EU, vložit do své databáze, potvrdit jejich přijetí určenému vnitrostátnímu orgánu vyvážející země a poskytnout kopii určenému vnitrostátnímu orgánu členského státu nebo členských států, které jsou příjemcem daného vývozu.

V tomto sledovaném období obdržela agentura 1 863 oznámení ze zemí mimo EU, což představuje nárůst oproti 1 371 oznámením v předchozím období. Po poklesu v roce 2020 se počet oznámení do roku 2022 více než zdvojnásobil.

4.5 Podávání zpráv o vývozu a dovozu chemických látek ze strany určených vnitrostátních orgánů se zefektivnilo, stále je však prostor pro zlepšení.

Podle článku 10 musí vývozci a dovozci chemických látek uvedených v příloze I nařízení PIC informovat určený vnitrostátní orgán o množstvích, která v předchozím roce vyvezli do zemí mimo EU nebo z nich dovezli. Vývozci musí určenému vnitrostátnímu orgánu poskytnout rovněž jména a adresy jednotlivých dovozců. Určené vnitrostátní orgány pak musí tyto informace každoročně poskytovat agentuře, která shrne údaje na úrovni EU a zveřejní je[10].

Informace poskytnuté agenturou a určenými vnitrostátními orgány naznačují, že proces podávání zpráv podle článku 10 fungoval bezproblémově. Opožděné předkládání informací vývozci hlásilo sedm členských států a dovozci devět členských států (oproti pěti v předchozím sledovaném období). Ve vykazovaných množstvích bylo více chyb, mimo jiné proto, že agentura vylepšila funkci pro podávání zpráv v aplikaci ePIC zahrnutím upozornění na potenciálně chybná množství. Připravila také kontrolní seznam pro určené vnitrostátní orgány, který jim pomáhá ověřit zprávy z odvětví a vypracovat souhrnné vnitrostátní zprávy o množství vyvážených a dovážených chemických látek. Na rozdíl od předchozích dvou sledovaných období však agentura zaznamenala opožděné předkládání zpráv některými určenými vnitrostátními orgány.

4.6 EU přijala rozhodnutí o dovozu pro pět látek uvedených v příloze III Rotterdamské úmluvy.

Podle článku 10 úmluvy musí její strany přijmout rozhodnutí o dovozu pro každou novou chemickou látku uvedenou v příloze III a musí toto rozhodnutí předložit sekretariátu. Podle článku 13 nařízení PIC se rozhodnutí EU o dovozu přijímají prostřednictvím prováděcího aktu Komise, který se předloží Výboru REACH za účelem vydání stanoviska a přijme se poradním postupem.

Během sledovaného období přijala Komise jedno prováděcí rozhodnutí, jímž stanovila nová rozhodnutí o dovozu pro dvě látky a změnila rozhodnutí týkající se tří jiných látek.

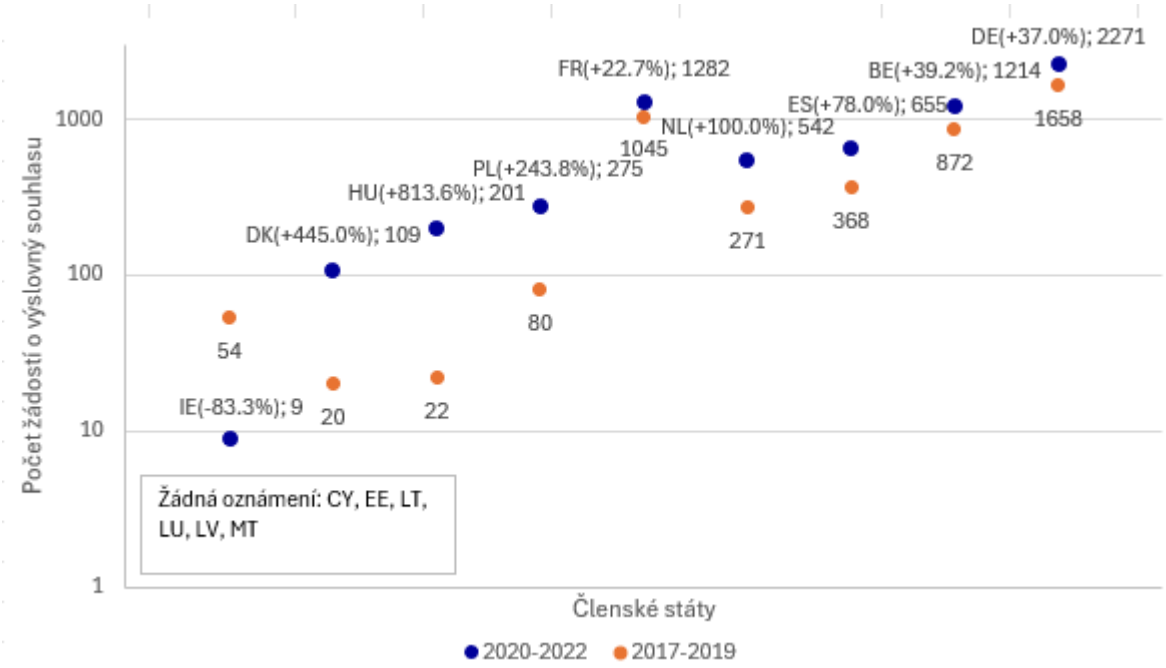
4.7 Míra odpovědí na žádosti o výslovný souhlas ze strany zemí mimo EU je stále nízká, ale zvyšuje se a vylepšené systémy a dobrá koordinace mezi agenturou a určenými vnitrostátními orgány měly příznivý dopad.

Podle článku 14 je k vývozu chemických látek uvedených v části 2 nebo 3 přílohy I zapotřebí předchozí výslovný souhlas dovážející země. Při splnění určitých podmínek však určený vnitrostátní orgán vývozce může v jednotlivých případech a po konzultaci s Komisí od tohoto požadavku upustit, pokud je chemická látka uvedená v části 2 vyvážena do země OECD nebo pokud dovážející země neodpověděla do 60 dnů.

[10] ECHA, Každoroční podávání zpráv o vývozu a dovozu látek, na které se vztahuje postup PIC: https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent/annual-reporting-on-pic-exports-and-imports.

V tomto sledovaném období vyřizovalo žádosti o výslovný souhlas devatenáct členských států, které zpracovaly celkem 7 233 žádostí, což představuje nárůst oproti 5 058 v předchozím období a 3 362 v období před ním. Počet zpracovaných žádostí byl ve třinácti členských státech vyšší než v předchozím období (Figure 3).

Graf 3. Počet žádostí o výslovný souhlas zpracovaných členskými státy v běžném období ve srovnání s předchozím obdobím ve státech, kde došlo k největší změně (v závorce změna v %).

Potíže při provádění postupu výslovného souhlasu hlásilo deset členských států, což je o tři více než v předchozím sledovaném období. Hlavním problémem byla stále komunikace s určenými vnitrostátními orgány dovážejících zemí. Ze 7 233 žádostí o výslovný souhlas byla obdržena odpověď v 58 % případů, což představuje mírný nárůst oproti 54 % v období předchozím.

Stejně jako v minulosti považovala agentura tento proces za bezproblémově fungující a spolupráci považovala za účinnou. Podle zpětné vazby od určených vnitrostátních orgánů jsou nejzávažnějšími problémy při výkladu odpovědí stanovení doby platnosti a některá specifická omezení (tj. specifické referenční identifikační číslo nebo specifický vývozce).

Jedenáct členských států (oproti osmi v předchozím období a šesti v období před ním) muselo rozhodnout, zda je pro vývoz chemických látek uvedených v části 2 přílohy I do zemí OECD nutný výslovný souhlas. Žádný členský stát neuvedl, že by s přijetím tohoto rozhodnutí měl nějaké potíže.

Žádost o výjimku podle čl. 14 odst. 7 obdrželo patnáct členských států, což je více než v předchozím období (třináct států) i období před ním (jedenáct států). Počet žádostí o výjimku se zvýšil z 571 v předchozím období na 1 328 v tomto období. Pouze jeden členský stát uvedl, že měl s prováděním postupu pro udělení výjimky potíže.

Komise se domnívala, že postup pro udělení výjimky funguje obecně bezproblémově, a spolupráci s určenými vnitrostátními orgány hodnotila kladně. Rovněž agentura se domnívala, že tento proces celkově funguje bezproblémově a že některé případy neefektivnosti, hlášené v předchozích obdobích, byly vyřešeny.

Deset členských států oznámilo případy, kdy bylo povoleno pokračovat s vývozem do obdržení odpovědi na žádost o výslovný souhlas podle čl. 14 odst. 8. Celkový počet případů činil 181

(oproti 569 v předchozím sledovaném období). Agentura nehlásila žádné potíže, což představuje výrazné zlepšení oproti předchozímu období. To lze přičítat především zlepšování funkčnosti aplikace ePIC.

4.8 Případů nedodržení požadavků na informace o vyvážených chemických látkách bylo méně.

Článek 17 stanoví, že vyvážené chemické látky musí být zabaleny a označeny v souladu s příslušnými předpisy EU, nepožaduje-li dovážející země jinak. Každému dovozci musí být spolu s vyváženou chemickou látkou zaslán bezpečnostní list, který musí být v souladu s přílohou II nařízení REACH.

Pouze tři členské státy (oproti šesti v předchozím období) hlásily potíže s dodržováním požadavků na informace, jež musí vyvážené chemické látky doprovázet.

4.9 Všechny členské státy mají systémy pro kontrolu a prosazování, ale již méně jich uvádí, že mají strategii pro prosazování práva.

Všechny členské státy mají určeny orgány odpovědné za prosazování nařízení, pokud jde o kontrolu dovozu a vývozu chemických látek uvedených v příloze I v souladu s článkem 18. Ve všech členských státech kromě jednoho se na výše uvedeném podílejí celní orgány a ve většině členských států rovněž inspekce ochrany životního prostředí / zdraví.

Strategii pro prosazování má dvanáct členských států, což je méně než v předchozím období, kdy jich bylo šestnáct. V některých členských státech to bylo způsobeno tím, že prosazování již bylo zavedeno a další rozvoj nebyl zapotřebí. Dvanáct členských států zajišťuje pravidelnou odbornou přípravu inspektorů a některé zařazují nařízení PIC jako občasné téma do všeobecné odborné přípravy zaměřené na právní předpisy v oblasti chemických látek. Odborné přípravy celkově ubylo a poprvé několik členských států uvedlo, že z důvodu nedostatečných zdrojů nebo finančních omezení žádnou odbornou přípravu neprovádělo.

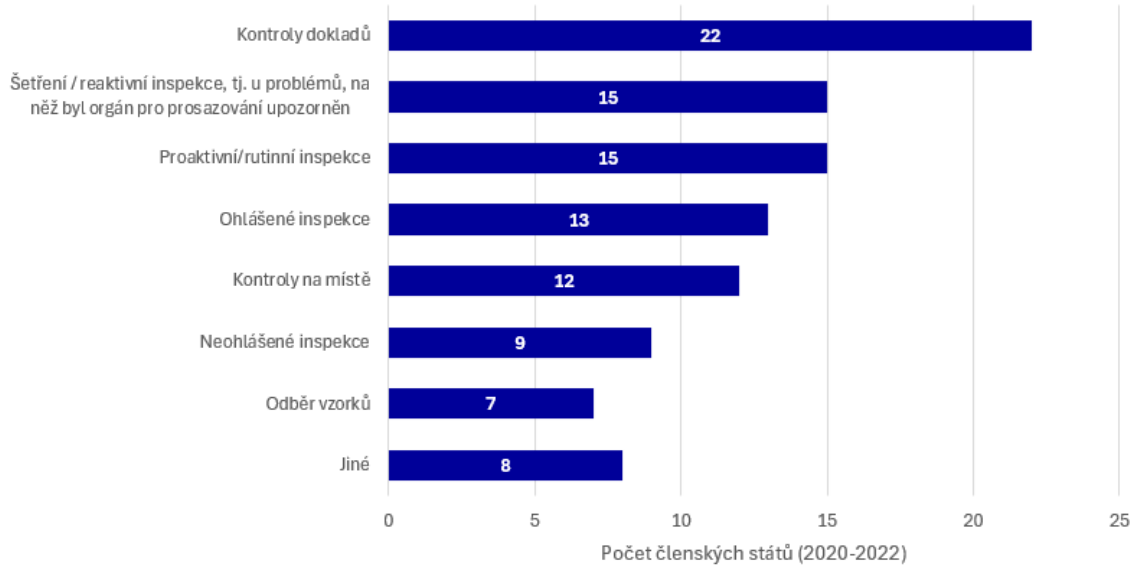
Sedmnáct členských států uvedlo, že v daném období provádělo kontroly vývozu, a dvanáct provádělo kontroly dovozu. Stejně jako v minulosti bylo zjištěno jen několik málo případů porušení předpisů. Zpětná vazba určených vnitrostátních orgánů k činnosti fóra byla povětšinou kladná

Počet členských států, které uvedly, že orgány odpovědné za prosazování mají dostatečné zdroje pro plnění povinností vyplývajících pro ně z nařízení PIC, se z patnácti v předchozím období snížil na současných dvanáct. Deset členských států (oproti osmi v předchozím období) uvedlo, že dostatečné finanční a/nebo lidské zdroje nemají.

4.10 Přestože činnosti v oblasti prosazování zaznamenaly v některých členských státech nárůst, snížil se počet případů porušení předpisů, jež vedou k uložení sankcí.

Druhy prováděných činností v oblasti prosazování byly většinou stejné jako v předchozím období (Figure 4). Kontroly dokladů však prováděly další čtyři členské státy (celkem 80 %) a proaktivní/pravidelné inspekce další tři členské státy. Více než polovina členských států prováděla šetření nebo reaktivní (následné) či proaktivní inspekce a necelá polovina uvedla, že prováděla inspekce nebo kontroly na místě.

Graf 4. Činnosti v oblasti prosazování prováděné v členských státech

Ve sledovaném období bylo provedeno celkem 93 691 kontrol vývozu, což představuje nárůst oproti 9 132 kontrolám v předchozím období a 6 474 kontrolám v období před ním. Tento výrazný nárůst je způsoben především dokumentárními inspekcemi provedenými Bulharskem (40 425) a nespecifikovanými kontrolami provedenými Španělskem (42 168) (Table 1). Pokud jde o dovoz, bylo provedeno 60 421 kontrol, což je více než 1 463 v předchozím období a 1 941 v období před ním. Tento významný nárůst je způsoben především kontrolami provedenými Španělskem (58 177). Většinu kontrol tvoří i nadále celní kontroly.

Tabulka 1. Celkový počet úředních kontrol vývozu a dovozu zahrnujících kontroly podle nařízení PIC ve sledovaném období (v závorce údaj za předchozí období)

	Kontroly provedené celními orgány	Kontroly provedené inspektory	Kontroly provedené jinými subjekty
Úřední kontroly vývozu	93 308 (8 599)	383 (526)	0 (7)
Úřední kontroly dovozu	59 299 (237)	1 082 (1 193)	40 (33)

Sedm členských států (oproti pěti v předchozím a třem v prvním sledovaném období) uvedlo, že při celních kontrolách zjistily porušení předpisů, ale míra porušování předpisů byla velmi nízká (přibližně 0,3 %) [11]. Stejně jako v předchozím sledovaném období zjistilo šest členských států (oproti devíti v prvním sledovaném období) porušení předpisů při kontrolách prováděných inspektory. Míra porušování předpisů je vyšší než v případě celních kontrol (přibližně 5,4 %[12]).

Hlavní kategorie porušení předpisů zjištěných celními orgány souvisela s nesprávným vyplněním kolonky 44 jednotného správního dokladu (60 případů porušení předpisů) a s chybějícím referenčním identifikačním číslem (46 případů). Hlavní kategorie porušení předpisů zjištěných inspektory se týkala ustanovení o bezpečnostním listu (35 případů) a chybějícího oznámení o vývozu chemické látky (20 případů).

K uložení sankcí vedlo v tomto sledovaném období 13 případů porušení předpisů ve třech členských státech, zatímco v předchozím období to bylo 29 případů ve třech členských státech a v prvním období 13 případů ve čtyřech členských státech.

[11] Vzhledem k možnému překrývání kontrol prováděných u vývozu a u dovozu se jedná pouze o orientační údaj pro srovnání.

4.11 Technická pomoc agentury byla stále vítána.

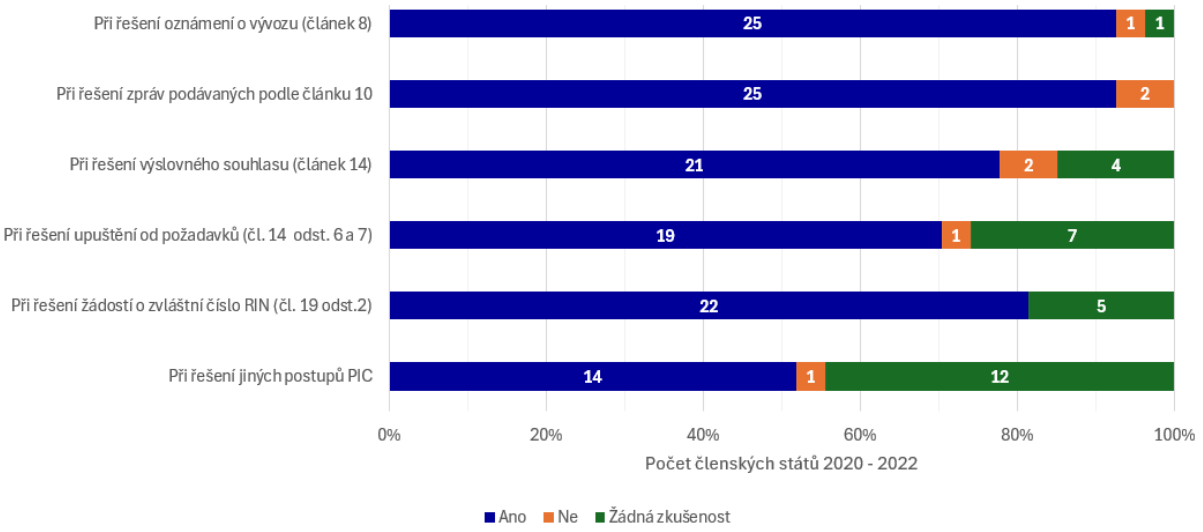
Agentura se podílela na činnostech zaměřených na spolupráci, jež zahrnovaly tří regionální pracovní setkání zaměřená na zlepšování kapacit stran Rotterdamské úmluvy, dva webináře a pracovní setkání uspořádané úmluvou na podporu jednotlivých regionů. Agentura také poskytovala podporu kandidátským zemím, jejímž cílem bylo zvýšit jejich kapacitu v oblasti nakládání s chemickými látkami, prostřednictvím Nástroje předvstupní pomoci EU. V tomto sledovaném období se činností zaměřených na spolupráci neúčastnil žádný členský stát.

4.12 Uživatelé aplikace ePIC obecně považovali tento nástroj IT za uživatelsky přívětivější a pro jejich práci užitečný.

Agentura vyvinula a spravuje aplikaci ePIC, nástroj IT, který používají všechny příslušné orgány, včetně orgánů odpovědných za prosazování a celních orgánů, jakož i vývozci a dovozci. Počet uživatelů aplikace ePIC z odvětví se od předchozího období zdvojnásobil a tvoří 91 % uživatelů.

Nové funkce přidané do aplikace ePIC v daném období vedly ke zkrácení doby zpracování, zefektivnění procesů a zlepšení sledovatelnosti případů a jednotnosti a spolehlivosti údajů. Určené vnitrostátní orgány většinou hodnotily aplikaci ePIC jako uživatelsky přívětivou a užitečnou při plnění jejich hlavních úkolů a vnímaly zlepšení oproti předchozímu období (Figure 5).

Graf 5. Je aplikace ePIC pro určené vnitrostátní orgány snadno použitelná?

Jak určené vnitrostátní orgány, tak agentura hlásily převážně kladnou zpětnou vazbu k aplikaci ePIC ze strany odvětví. Studie použitelnosti, již agentura zahájila na konci roku 2022, přinesla řadu návrhů na zlepšení, z nichž některé byly z hlediska realizace považovány za prioritní a další byly naplánovány na později.

4.13 Informace a údaje o provádění nařízení PIC se staly dostupnějšími.

V listopadu 2022 byla spuštěna vylepšená platforma pro šíření informací o PIC, která zajišťuje efektivní šíření údajů týkajících se PIC a lepší integraci s platformou agentury pro šíření

informací napříč regulací. V prosinci 2022 byly doplněny informace o odpovědích EU o dovozu podle Rotterdamské úmluvy [12].

Agentura zveřejnila tři zprávy o obchodu za roky 2019, 2020 a 2021 podle článku 10, dvě zprávy o výměně informací za období 2018–2019 a 2020–2021 podle článku 20[13] a zprávu o fungování nařízení za období 2020–2022 podle článku 22[14].

5 ZÁVĚRY

Nařízení PIC provádí Rotterdamskou úmluvu v právních předpisech EU. Má stejné cíle, ale jde nad rámec ustanovení úmluvy, aby poskytlo vyšší úroveň ochrany, zejména rozvojovým zemím a zemím v procesu hospodářské transformace.

Z této zprávy vyplývá, že postupy stanovené nařízením PIC a jejich provádění fungují bezproblémově, zejména díky účinné koordinaci a spolupráci mezi určenými vnitrostátními orgány, agenturou ECHA a Komisí jak při plnění vnitřních úkolů EU, tak při mezinárodní spolupráci. To má zásadní význam pro dosažení cílů nařízení.

Postup oznámení o vývozu zajišťuje, aby dovážející země obdržely důležité informace o chemických látkách a jejich vývozu. Ročně je předkládáno více než 10 000 oznámení o vývozu, což jasně ukazuje rozsah této výměny informací. Pro agenturu a určené vnitrostátní orgány to představuje značnou pracovní zátěž, již lze zvládat pouze s odpovídajícími personálními zdroji. Důležitou roli v tomto ohledu hraje výkonnost aplikace IT „ePIC“, kterou vyvinula a spravuje agentura.

Používání postupu výslovného souhlasu jako standardního postupu pro vývoz celé řady chemických látek, které jde nad rámec úmluvy, znamenalo, že ve sledovaném období bylo dovážejícím zemím zasláno 7 233 žádostí o výslovný souhlas. Tento vysoký počet žádostí působil mnoha dovážejícím zemím potíže a 42 % žádostí zůstalo bez odpovědi.

Vývozci chemických látek, na které se vztahuje nařízení PIC, si byli obecně vědomi svých povinností a byli schopni je plnit. Určené vnitrostátní orgány a agentura poskytovaly potřebnou pomoc, a pomáhaly tak udržet počet případů porušení předpisů na nízké úrovni. Přestože celní orgány provedly vysoký počet kontrol vývozu (93 308) a dovozu (59 299), míra porušování předpisů byla velmi nízká a činila zhruba 0,3 %. U kontrol provedených inspektory byla tato míra o něco vyšší a činila zhruba 5,4 %.

Obecně lze říci, že členské státy sice byly schopny plnit své povinnosti, ale někdy měly potíže se zvládáním vysokého počtu oznámení o vývozu na konci každého roku a s dodržováním lhůt. Činnost agentury byla plně v souladu s požadavky nařízení PIC a pro bezproblémové fungování postupů byla zásadně důležitá. Komise plnila své povinnosti podle nařízení PIC a ve sledovaném období přijala dvě nařízení v přenesené pravomoci, jimiž bylo do přílohy I doplněno 48 chemických látek, a jedno prováděcí rozhodnutí o rozhodnutích EU o dovozu. Kromě toho Komise koordinovala přispívání EU k mezinárodní činnosti a zastupovala ji v rámci úmluvy.

[12] https://echa.europa.eu/eu-import-responses-under-the-rotterdam-convention.

[13] https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent-regulation/reporting-on-information-exchange.

[14] https://echa.europa.eu/reports-on-the-operation-of-pic-regulation.